

Φιλομήλα Λαπατά: συνέντευξη στην Μαρία Χριστοδούλου

December 13, 2018 [ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ](#)

*Η αναγνωρισμένη και καταξιωμένη συγγραφέας στο χώρο της Φιλομήλα Λαπατά κάνει την εμφάνισή της με το νέο της ιστορικό της μυθιστόρημα *Ο Διχασμός* που κυκλοφορεί από τον εκδοτικό οίκο Ψυχογιός. Με την τέχνη του λόγου υφαίνει τον κοινωνικό ιστό της χρονικής περιόδου 1840-1875 και μας δίνεται η δυνατότητα να παρακολουθήσουμε τα συμβάντα της εποχής μέσα από τους ήρωές του. Η συγγραφέας τονίζει ότι ρυθμιστικός παράγοντας όλων είναι οι προσωπικές μας επιλογές και μέσα από το λογοτεχνικό της έργο θέλει να περάσει το μήνυμα πως ο Ελληνισμός είναι πολιτισμός και πολιτισμός είναι ήθος, είναι ύφος, είναι στάση ζωής.*

-Ποιο ήταν το έναυσμα για την ενασχόλησή σας με τον κόσμο της λογοτεχνίας και το αντικείμενο της συγγραφής;

Ήταν παιδικό μου όνειρο να γίνω συγγραφέας. Λάτρευα τα βιβλία. Ήμουν, και εξακολουθώ να είμαι, ακόρεστη αναγνώστρια. Δεν το κατόρθωσα μικρή. Το πραγματοποίησα σε ώριμη ηλικία όταν ήρθε το πλήρωμα του χρόνου.

-Πρόσφατα κυκλοφόρησε το πόνημά σας “Διχασμός” από τις εκδόσεις Ψυχογιός. Ποιο ερέθισμα στάθηκε αφορμή για τη συγγραφή του;

Το αισχρό ιστορικό σημείο στο οποίο βρίσκεται η χώρα μου τα τελευταία χρόνια. Θέλησα να κατανοήσω το πώς φτάσαμε σε αυτό το σημείο. Άρχισα την ιστορική έρευνα των τελευταίων διακοσίων χρόνων της ιστορίας μας και έτσι γεννήθηκε η σειρά ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, κατά την οποία παρακολουθώ την εξέλιξη της Ελλάδας μέσα από τη ζωή των ηρώων μου.

-Ποια ιστορική περίοδο πραγματεύεστε στο πόνημά σας και γιατί;

Ο ΔΙΧΑΣΜΟΣ καλύπτει τη χρονική περίοδο 1840-1875 και είναι η χρονική συνέχεια του πρώτου μυθιστορήματος της σειράς με τίτλο Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ (1790 – 1838).

-Πόσο δύσκολη ή εύκολη είναι η γραφή ενός ιστορικού μυθιστορήματος στη σημερινή εποχή;

Σε οποιαδήποτε εποχή η συγγραφή ενός ιστορικού μυθιστορήματος είναι ένα πόνημα χρονοβόρο και δύσκολο. Βασίζεται σε έρευνα εξαντλητική. Πρέπει να τηρηθούν αυστηρά οι πληροφορίες για τα γεγονότα στα οποία αναφέρομαι. Δεν μπορώ να γράφω ό,τι θέλω και να ξεφεύγω από την αλήθεια.

-Πιστεύετε ότι τον λογοτέχνη και τον ιστορικό τους διακρίνουν οι ίδιες αρετές για τη γραφή του έργου;

Όχι κατ’ ανάγκη. Ο ιστορικός περιορίζεται στην επιστημονική καταγραφή των ιστορικών γεγονότων. Ο λογοτέχνης διανθίζει αυτά τα γεγονότα με την... τέχνη του λόγου του.

-“Εγώ λέω πώς ο κάθε λαός είναι υπεύθυνος για την ιστορία του, συνεπώς είναι υπεύθυνος και για την κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα” Κορνήλιος Καστοριάδης. Βαθυστόχαστα τα λόγια του Έλληνα φιλόσοφου, οικονομολόγου, ψυχαναλυτή. Γιατί αποφασίσατε να αρχίσετε τη γραφή του “Διχασμού” με τη ρήση του μεγάλου φιλόσοφου;

Λόγια σοφά. Έχω διαβάσει σχεδόν όλο το συγγραφικό έργο του Καστοριάδη. Τα συγκεκριμένα λόγια με εκφράζουν απόλυτα. Ταιριάζουν δε πολύ στο ύφος του βιβλίου μου. Πιστεύω ακράδαντα πως όλη μας η ζωή είναι επιλογές και συνέπειες. Αυτή τη στιγμή βιώνουμε τις συνέπειες των λανθασμένων επιλογών μας.

-«Υπάρχουν κάτι στιγμές έσχατες, που αλλάζουν τη ζωή. Όχι μόνο τη δική σου, αλλά και όσων βρίσκονται γύρω σου. Και υπαίτιος είσαι εσύ. Κατόπιν, τίποτα δεν μπορεί να είναι το ίδιο».

Ποια κοινωνική αναγκαιότητα υπαγορεύει τη διαμόρφωση της ισχύουσας κατάστασης;

Δεν πιστεύω σε καμιά κοινωνική αναγκαιότητα. Οπωσδήποτε είναι οι επιλογές μας σε αυτές τις έσχατες στιγμές της ζωής μας και οι συνέπειές τους.

-«Μπορούμε άραγε να φύγουμε από το πεπρωμένο μας; Πόσο μπορεί να αλλάξει μια ανθρώπινη μοίρα;». *Ποιος ο ρυθμιστικός παράγοντας της ζωής του ανθρώπου;*

Γεννιόμαστε ο καθένας εκεί που γεννιέται. Αυτό δεν μπορούμε να το ελέγξουμε ούτε να το αλλάξουμε. Κατόπιν όλη μας η ζωή είναι επιλογές και συνέπειες στο συγκεκριμένο πλαίσιο ζωής όπου βρισκόμαστε. Δεν έχω έλεγχο πάνω στη ζωή. Αρρωσταίνω, ερωτεύομαι, χάνω το μάτι μου, παίρνω διαζύγιο! Η μοναδική μου ελευθερία είναι στον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετωπίσω αυτά που μου συμβαίνουν. Και, κατά τη γνώμη μου πάντα, ο ρυθμιστικός παράγοντας της ζωής μας είναι ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ μας. Προσοχή, λοιπόν.

-*Με ποια χρώματα θα μπορούσατε να αποδώσετε το πορτρέτο της εικονιζόμενης ηρωίδας σας;*

Χρώματα της ακουαρέλας, της υδατογραφίας δηλαδή. Η ηρωίδα μου είχε κάτι από τα στοιχεία του νερού.

-Ποια συναισθήματα κατέκλυσαν τον εσωτερικό σας κόσμο κατά την διάρκεια της γραφής του;

Πληρότητα. Ικανοποίηση. Δικαίωση για την εξαντλητική ιστορική έρευνα που έκανα. Ευτυχία της δημιουργίας. Είναι μαγική η συγγραφή. Και άκρως μεταμορφωτική.

-Ποιο μήνυμα θέλετε να περάσετε με το λογοτεχνικό σας έργο στους αναγνώστες σας;

Πως ο Ελληνισμός είναι πολιτισμός και πολιτισμός είναι ήθος, είναι ύφος, είναι στάση ζωής.

-Αγαπημένη σας ρήση που θα θέλατε να μοιραστείτε με τους αναγνώστες του vivlio.life.gr;

Δεν υπάρχει Δικαιοσύνη και Δημοκρατία αν δεν υπάρχουν Ενεργοί Πολίτες να τις υπερασπίζονται ανά πάσα στιγμή.

Λίγα λόγια για το βιβλίο

Ο Διχασμός

Υπάρχουν κάτι στιγμές έσχατες, που αλλάζουν τη ζωή. Όχι μόνο τη δική σου, αλλά και όσων βρίσκονται γύρω σου. Και υπαίτιος είσαι εσύ. Κατόπιν, τίποτα δεν μπορεί να είναι το ίδιο.

Η κρίση που ξεσπά στο πολιτικό μέτωπο της Ελλάδας του 1843 και συνεχίζεται στα επόμενα χρόνια εισβάλλει και στην προσωπική ζωή μιας σπουδαίας οικογένειας της μετεπαναστατικής Αθήνας, με αποτέλεσμα η απόγονος Ελισάβετ Δούκα, φιγούρα ακριβοθώρητη, διάφανη όπως το υγρό στοιχείο, που είχε τη δύναμη με την αφτιασίδωτη ποιότητά της να βγάξει τους Αθηναίους από την καθημερινότητα, διχασμένη ερωτικά, να υποπέσει σε ένα μεγάλο «λάθος» το οποίο σημαδεύει ανεξίτηλα και με τραγικές συνέπειες τη ζωή πολλών προσώπων...

Η Φιλομήλα Λαπατά, με πρόθεση κοινωνικής ακτινοσκόπησης και με επιμέρους ήρωες που έχουν λόγο, αναπαριστά μια γκραβούρα της Αθήνας του 1840-1875 σε ένα αυτοτελές, πολυπρόσωπο, απολαυστικό και απρόβλεπτο μυθιστόρημα πάνω στον διχασμό: εσωτερικό, πολιτικό, ερωτικό. Υπαρξιακοί προβληματισμοί, ηθικά διλήμματα και η αιώνια πάλη του Καλού με το Κακό γύρω από τις έννοιες της ταυτότητας, της πατρίδας και της οικογένειας. Επιμέρους γεγονότα που δένουν με την κεντρική ιστορία, ευρηματική πλοκή και φαντασμαγορικοί χαρακτήρες, ελαττωματικοί καλοί και χαρισματικοί κακοί συνθέτουν το δεύτερο μυθιστόρημα της ιστορικής τριλογίας ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

Η ΦΙΛΟΜΗΛΑ ΛΑΠΑΤΑ γεννήθηκε στην Αθήνα και είναι ο καρπός μιας Μακεδόνισσας κι ενός πολίτη του κόσμου. Σπούδασε δημόσιες σχέσεις κι εργάστηκε στον ιδιωτικό τομέα. Παραμένει όμως μόνιμη μαθήτρια της ζωής. Η πολυπλοκότητα των διαπροσωπικών σχέσεων την απασχολεί από πολύ παλιά και αυτός της ο προβληματισμός αποτυπώνεται στα βιβλία της. Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ είναι το έβδομο μυθιστόρημά της. Καθώς αγαπά την ποικιλία, ζει μεταξύ δύο κόσμων: της Ελλάδας και της Ιταλίας.